

CRVENI CIKLUS

Petak, 15. 4. 2016.

KONCERTNA
SEZONA
2015./2016.

Zf

ZAGREBAČKA
FILHARMONIJA

Predkoncertni razgovori s umjetnicima

Nitko Vas ne može bolje pripremiti za slušanje vrhunskih glazbenih djela od samih umjetnika. Zato Vas pozivamo da pola sata prije svakog koncerta u ciklusu, u 19 sati, dođete u predvorje Velike dvorane Lisinskog i upoznate dirigente, soliste i članove orkestra Zagrebačke filharmonije i poslušate što Vam oni imaju reći o svom iskustvu glazbe s kojom i za koju žive.

Predkoncertne razgovore s glazbenicima vodi glazbeni kritičar i kolumnist Večernjeg lista Branimir Pofuk.

ZAGREBAČKA
FILHARMONIJA

KONCERTNA
SEZONA
2015./2016.

Petak, 15. 4. 2016.

UROŠ LAJOVIC

dirigent

RUBEN DALIBALTAYAN

klavir

Richard Strauss:

Vragolije Tilla Eulenspiegel, op. 28

Richard Strauss:

Burleska u d-molu,
za klavir i orkestar

* * *

Franz Schubert:

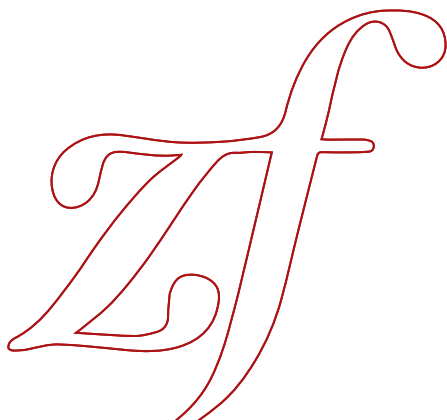
9. simfonija u C-duru, D. 944, *Velika*

Andante. Allegro ma non troppo

Andante con moto

Scherzo: Allegro vivace

Finale: Allegro vivace

UROŠ LAJOVIC, dirigent

Uroš Lajovic slovenski je dirigent bogate međunarodne karijere. Završio je studij kompozicije i dirigiranja na Muzičkoj akademiji u Ljubljani u razredima Matije Bravničara i Danila Švare, a za osobite uspjehe tijekom oba studija dvaput mu je dodijeljena Prešernova nagrada. Poslijediplomski studij dirigiranja završio je na Visokoj školi za glazbu i scensku umjetnost u Beču, u razredu Hansa Swarowskog, a majstorske tečajeve polazio je na salzburškom Mozarteumu kod Bruna Maderne. Od 1972. do 1978. bio je asistent, a od 1978. do 1991. šef-dirigent Slovenske filharmonije. Sredinom sedamdesetih tijekom dviju koncertnih sezona vodio je Komorni orkestar Radiotelevizije Ljubljana. Bio je šef-dirigent Simfonijskog orkestra Radiotelevizije

Zagreb od 1979. do 1981., a godine 1988. utemeljio je Komorni orkestar Slovenicum, s kojim je tijekom dvanaest godina redovito nastupao u Ljubljani i diljem Slovenije. Godine 2001. postao je šef-dirigent Beogradske filharmonije i tu je dužnost obnašao do 2006. godine. Kao stalni gostujući dirigent Zagrebačke filharmonije djelovao je od 1984. do 2002. godine te ponovno od 2010.

Uroš Lajovic gostovao je diljem Europe, u Sjedinjenim Američkim Državama, Južnoj Koreji, Kini, Japanu i na Tajvanu, dirigirajući brojnim uglednim orkestrima i ansamblima, poput Orkestra Münchenske filharmonije, Simfonijskog orkestra Berlinskog radija, Praške filharmonije, Belgijskog nacionalnog orkestra, Tokijske filharmonije, Bečkih simfoničara i dr. Od 1989. podučava dirigiranje na Visokoj školi za glazbu i scensku umjetnost u Beču, 1991. postaje redovnim profesorom na istoj ustanovi, a od 2001. dobiva status profesora emeritusa.

Podučavao je i na zagrebačkoj Muzičkoj akademiji u statusu redovnog profesora dirigiranja do odlaska u mirovinu 2014. I dalje aktivno djeluje kao dirigent pa tako 2015. postaje stalni gost dirigent Simfonijskog orkestra Schenzen (Kina). Od 2016. preuzima funkciju stalnog gosta dirigenta Sofijske filharmonije te postaje šef dirigent Slovenske filharmonije.

RUBEN DALIBALTAYAN, klavir

“Rubenovo sviranje nije samo visoko profesionalno, nego je uvijek i inteligentno i zanimljivo... On kombinira jedinstvene oblike na polju suptilne interpretacije i ljepote zvuka... U njegovim izvedbama uvijek čujem nešto što mi je novo i ne samo novo, već uzbudljivo.”
(Lazar Berman)

RUBEN DALIBALTAYAN rođen je u Erevanu, Armenija. Školovao se u Moskvi na glazbenoj akademiji Gnesin pod mentorstvom prof. Arthura Berngardta. Magistrirao je na moskovskom Državnom konzervatoriju pod vodstvom prof. Valeryja Kastelskog. Profesionalno i osobno formirao se pod utjecajem izvanrednih glazbenika poput Borisa Berlina, Lazara Bermana i Alexisa Weissenberga, koji mu je 2001. godine dodijelio svoju osobnu međunarodnu nagradu.

Laureat je deset prestižnih međunarodnih pijanističkih natjecanja među kojima su „China International competition“ u Pekingu 1999., „Aram Khachaturian“ u Erevanu 2003. i „Svetislav Stančić“ u Zagrebu 2003. godine, a brojne nastupe u tom razdoblju imao je u

državama bivšeg Sovjetskog Saveza, Zapadne Europe i Dalekog istoka. Nakon završetka studija 2000. godine Ruben Dalibaltayan započinje pedagoški rad na sarajevskoj Muzičkoj akademiji. Godine 2005. dobiva mjesto profesora na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu i dolazi u Hrvatsku gdje počinje plodno razdoblje njegova umjetničkog i pedagoškog djelovanja. Proteklih godina izveo je više od stotinu solističkih recitala diljem Hrvatske i susjednih zemalja.

Imao je brojne nastupe s filharmonijskim orkestrima Erevana, Almatija, Kišinjeva, Zagreba, Rijeke, Sarajeva, Kosova, sa Zagrebačkim komornim orkestrom, Varaždinskim komornim orkestrom i drugima te uspješno surađivao s istaknutim dirigentima kao što su Pavle Dešpalj, Vjekoslav Šutej, Toshihiro Yonezu, Vag Pappan, Nathalie Marin i drugi. Veliku pažnju posvećuje i komornom muziciranju.

Od 2000. godine nastupa u klavirskom duu sa suprugom Julijom Gubajdullinom, surađuje s violinistom Markom Grazianijem, gudačkim kvartetom „Sebastian“ i drugima, a 2009. zajedno s kolegama s Akademije Leonidom Sorokovim i Krešimirom Lazarom osniva „Amadeus trio Zagreb“, danas jedan od renomiranih hrvatskih ansambala.

U suradnji s Hrvatskim radijem i Hrvatskim glazbenim zavodom snimio je velik dio klavirskog opusa Blagoja Berse. Uz to poklanja posebnu pozornost i predano promiče djela armenskih skladatelja, zanimljivu i originalnu glazbu neodvojivo vezanu uz kulturu njegove domovine. Godine 2011. u Berlinu postaje laureat prvog festivala posvećenog velikom armenskom skladatelju Komitasu te počinje sudjelovati u projektu snimanja klavirskih opusa Komitasa, Hačaturjana i Babadžanjan.

Proteklih desetak godina Ruben Dalibaltayan odgojio je niz mladih pijanista, među njima i finaliste i pobjednike više od 50 međunarodnih natjecanja. Dvojica njego-

vih studenata dobitnici su ugledne nagrade Hrvatske glazbene mladeži „Ivo Vuljević“ za najboljeg mladog glazbenika u Hrvatskoj – Aljoša Jurinić 2010. i Ivan Krpan 2015.

Ruben Dalibaltayan uz to redovito održava majstorske radionice i seminare u Hrvatskoj i inozemstvu i čest je član žirija međunarodnih natjecanja. Godine 2005. osnovao je s Julijom Gubajdullinom klavirsku ljetnu školu u Makarskoj koja je ubrzo postala jednim od najpoznatijih događaja za mlade pijaniste u Hrvatskoj i susjednim zemljama.

Richard Strauss (1864.-1949.):
Vragolije Tilla Eulenspiegela
(Till Eulenspiegels lustige Streiche), op. 28

Till Eulenspiegel legendarni je lik iz sjevernonjemačkih priča još iz 14. stoljeća. No, on nije tek izmišljeni lik – Eulenspiegel je bio stvarna osoba te mu je nakon smrti 1350. podignut spomenik u njemačkom gradu Möllnu. Iako stari zapisi ne govore baš pohvalno o pravom, nekada živućem, Tillu, koji je navodno bio utjelovljenje samog Vraga te nadaleko poznat po neukusnim šalama i podvalama, lik koji je kasnije dospio u priče ipak je bio vrlo zabavan čovjek. On se na duhovite načine borio protiv licemjerja vladajućih, bio je slobodna duha, uvijek spreman na šalu i ipak ne zlonamjernu podvalu – ukratko, idealna tema ne samo za Straussov novu simfonijsku pjesmu, nego i za bezbroj literarnih komada koji su se bavili njime.

Skladatelj je na djelu radio između 1894. i 1895. te je ono jedna od mnogobrojnih simfonijskih pjesama koje je skladao u to vrijeme. Strauss međutim nije htio skladati djela tog žanra po nekom određenom uzorku koji bi uvijek postigao isti učinak, već je svaka od skladbi bila novo istraživanje mogućnosti orkestra i glazbe općenito u opisivanju narativnog toka i atmosfere – tim spojem bio je naročito zaintrigiran.

Gudači započinju glazbeno putovanje Tillovim avanturama ljupkom temom koja prenosi riječi *Bilo jednom davno...*, a zatim solistički nastup roga donosi energičnu Tillovu temu te nas munjevito seli u zaigrani svijet Tillovih ludorija: Tilla kako se šali na račun žena na tržnici, kako se lažno predstavlja kao redovnik te drži bogohulnu propovijed, kako flertuje, a djevojka ga odbija te Tilla kao lažnog učenjaka. Na kraju ga nevolje koje je uzrokovao dovedu do vješala, no čak

su i ona prilika za veselje i smijeh, što nam potvrđuje Straussova glazba, koja na kraju ponavlja temu s početka. Repriza teme pretvara Tilla u zasluženog junaka priče te zaokružuje jedan od najmaštovitijih glazbenih portreta.

Richard Strauss (1864.-1949.):

Burleska u d-molu, za klavir i orkestar

Richard Strauss odrastao je u glazbenoj obitelji, u kojoj je glavnu ulogu imao njegov otac Franz, hornist Minhenskog orkestra i profesor na tamošnjem Konzervatoriju. Otac je Richarda već od najranije dobi uvodio u glazbeni svijet te poticao njegovo stvaralaštvo.

Međutim, između Straussova oca i dirigenta Hansa von Bülowa, također važne figure u profesionalnom formiranju Richarda Straussa, vladala je netrpeljivost. Njezin uzrok je, mogli bismo reći, ideološki: dok je von Bülow, kao strastveni zagovaratelj glazbe Richarda Wagnera, ravnao izvedbom *Tristana i Izolde* u Münchenu, sukobio se baš sa Straussovim ocem, glavnim hornistom te strastvenim protivnikom Wagnerove glazbe. Zato ne treba čuditi da je mladi Richard Strauss, pri prvom susretu sa slavnim dirigentom, osjećao strah. No, on se ubrzo raspršio – von Bülow uvidio je Straussov potencijal te mu čak dopustio da ravna njegovim orkestrom u Meiningenu. Svojim talentom toliko je oduševio da je u idućim mjesecima preuzeo upravljanje orkestrom, za vrijeme von Bülowog odsustva. Jedna od najdojmljivijih epizoda u razdoblju Straussovog boravka u Meiningenu zasigurno je praizvedba Brahmsove 4. simfonije, kojom je ravnao sam skladatelj.

Nedugo nakon susreta s Brahmsom, Strauss je počeo skladati Burlesku. Ne čudi zbog toga da djelo pokazuje neke utjecaje njegove glazbe, iako u suštini ova jednostavačna koncertantna skladba više naginje stilu

Franza Liszta. Izvorna Straussova ideja bila je skladati kompoziciju u duhu scherza (Scherzo je čak i bio prvotni naslov), no završeno djelo nudi, osim zaigranih, i brojne sentimentalne, ozbiljne pa čak i dramatične trenutke. To je vidljivo već i u tonalitetu djela: još od Mozarta d-mol je označen kao tradicionalno „tragični“ tonalitet pa se stoga čini neprikladnim izborom za djelo naslovljeno *Burleska*. No Strauss je očito i time htio djelu dati neku posebnu dubinu – ambivalentnost u kojoj želi iznijeti najdublje misli nikad ne izgubivši lakoću izražaja. Posebnost početka djela nalazi se u temi odsviranoj na timpanima. Ostatak orkestra brzo odgovara, a zatim ulazi solo klavir. Pojedine teme koje se pojavljuju jedna za drugom anticipiraju neka kasnije skladateljeva djela, a organizirane su u sonatni oblik. Unatoč reminiscencijama na Brahmsa (ljutog Wagnerovog protivnika), u samoj kadenci čujan je citat iz *Tristana i Izolde*. Djelo završava onako kako je i počelo – tonom d bez pratnje na timpanima.

Franz Schubert (1797.-1828.):

9. simfonija u C-duru, D944, *Velika*

Nakon prvih šest simfonija, nastalih između 1813. i 1818. godine te skladanih pod snažnim utjecajem Haydna i Mozarta, Schubert je do kraja svog kratkog života dovršio još samo jednu simfoniju – djelo koje se večeras izvodi, 9. simfoniju u C-duru.

Djelo skladano između 1825. i 1828. svoju je praizvedbu doživjelo tek 1832. i to ne s prevelikim uspjehom. Kako su u Beču sunarodnjaci Schuberta doživljavali kao skladatelja uglavnom vokalnih djela – uspješnih i priznatih solo-pjesama, s nepovjerenjem su svjedočili njegovim orkestralnim ostvarenjima. Prvu izvedbu dirigirao je Mendelssohn, a ona se dogodila u Leipzigu. Mendelssohn je zbog duljine simfonije morao praviti velike rezove i brojna skraćivanja, a i ona su se u tom trenutku pokazala premalima.

Ni daljnji uspjeh ovog djela nije bio sjajan. Nakon što ga je, opet Mendelssohn, htio 1844. izvesti u Londonu, doživio je podsmijeh orkestralnih glazbenika. A poznata je anegdota o razgovoru dvojice violinista (prvi stavak sa svojim ponavljanjem ritmičkog uzorka posebno je teško padao gudačima) u kojem je jedan pitao drugoga nakon petnaestak minuta jesu li uopće došli do glavne teme. I svirači i publika nenaviknuti na momente koji u Schubertovoj simfoniji svojim neobičnim zvukom zazivaju Wagnera i Brucknera nisu uspjeli shvatiti njezine gotovo nadzemaljske kvalitete. Ipak, tokom godina stavovi su se prema djelu, srećom, promijenili te zahtjevni i strpljivi slušatelj cijeni svaki ton ovog veličanstvenog glazbenog postignuća.

Prvi stavak započinje motivom u dionici roga, koji se ponavlja i na samom kraju, u codi.

Jezgra stavka nalazi se u ritmički snažnom i neumornom slijedu glazbenih ideja.

Punktirani ritmovi karakteriziraju drugi stavak, koji s lakoćom izbjegava pretjeranu sentimentalnost. Modulacija A-dur vrhunac je stavka, a Schubert još jednom pokazuje rafiniranost u instrumentaciji – *piano* odsjek u kojem rog ima glavnu riječ oduzima dah.

Scherzo prepun plesnih motiva prethodi veličanstvenom Finalu.

NAJAVA SLJEDEĆIH KONCERATA

Petak, 22. 4. 2016.

PAVLE DEŠPALJ, dirigent

MIA PEČNIK, klavir

Gioacchino Rossini: Turčin u Italiji, uvertira

Blagoje Bersa: Sunčana polja

Camille Saint-Saëns: Allegro

appassionato, op. 70

Malek Jandali: 2. simfonija, *Hiraeth*

Petak, 29. 4. 2016.

DMITRIJ KITAJENKO, dirigent

CHRISTOPHER PARK, klavir

Wolfgang Amadeus Mozart: 27. koncert
za klavir i orkestar u B-duru, K. 595

Dmitrij Šostakovič: 7. simfonija u C-duru,
op. 60, *Lenjingradska*

travanj / svibanj

Subota, 30. 4. 2016.

DMITRIJ KITAJENKO, dirigent

Dmitrij Šostakovič: 7. simfonija u C-duru,
op. 60, *Lenjingradska*

Petak, 6. 5. 2016.

KAZUSHI ONO, dirigent

JASEN CHELFI, violončelo

Carl Maria von Weber: Euryanthe,
uvertira

Robert Schumann: Koncert za violončelo
i orkestar u a-molu, op. 129

Béla Bartók: Koncert za orkestar

Koncertna dvorana
Vatroslava Lisinskog,
početak u 19:30 sati.

www.zgf.hr i www.ulaznice.hr

ORKESTAR

VIOLINE I.

Martin Draušnik,
koncertni majstor
Orest Shourgot,
koncertni majstor
Dunja Bontek**
Saki Kodama
Alina Gubajdullina
Neven Manzoni
Ana Slavica
Mario Bratković
Davide Albanese
Martina Sačer Pavlin
Lana Adamović
Teodora Sucala
Matei
Ivan Finta
Saša Borčić Reba

VIOLINE II.

Ana Paula Knapić
Franković*
Darko Franković**
Sandra Bingula
Nožica
Mirela Džepina Finta
Vlatka Pecić Juranić
Josip Novosel
Iva Kralj
Sergii Vilchynskiy
Paola Beziza
Vera Kurova
Dragana Tomić
Margareta Ugrin

VIOLE

Lucija Brnadić*
Krešimir Ferencina**
Aleksandar
Jakopanec
Lovorka Abranović
Šoljan
Pavla Kovač
Tvrtko Pavlin
Marko Otmačić
Donat Gašljević
Igor Košutić
Asja Frank Perčić

VIOLONČELA

Smiljan Mrčela*
Zita Varga
Tanja Andrejić
Oliver Đorđević
Martina Pavlin
Miljenko Šajfar
Tajana Bešić
Vedran Ružir

KONTRABASI

Nikša Bobetko*
Darko Krešić**
Dubravko Palanović
Ilin Dime Dimovski
Borna Dejanović
Tihomir Novak

FLAUTE

Renata Penezić*
Tomislav Videc*
Ana Batinica

PICCOLO

Dani Bošnjak

OBOE

Branka Bošnjak*
Zoltan Hornyanszky*
Vittoria Palumbo

ENGLESKI ROG

Žarko Antonić

KLARINETI

Davor Reba*
Rude Mimica
Mario Fabijanić

BAS KLARINET

Ratko Vojtek

FAGOTI

Ivica Gašparović*
Jorge Ricardo Luque
Perdomo*
Vasko Lukas

KONTRA FAGOT

Aleksandar Čolić

ROGOVI

Viktor Kirčenkov*
Zdravko Haubrih
Lenart Istenič
Nikola Jarki

TRUBE

Tomica Rukljčić*
Luko Saulović
Mario Lončar

TROMBONI

Mario Šincek*
Marin Rabadan
Goran Glavaš

TUBA

Krunoslav Babić

TIMPANI

Tomislav Kovačić*

UDARALJKE

Juraj Vuglač
Željko Grigić
Leonardo Losciale

* vođe dionica

** zamjenici vođa dionica

4 ZAGREBAČKI HARFISTIČKI FESTIVAL

● 23. - 28. travnja 2016.

Muzej Mimara

Camac
CAMACHARPS
FRANCE

Grad Zagreb

MEDIJSKI PARTNERI /
MEDIA PARTNERS

tportal.hr

Zagreb
moj grad

SPONZORI / SPONSORS

CVIJEĆE Izabel

ULAZNICE.HR
VAŠE MJESTO U PRVOM REDU

audiocinema art

DI CAPRIO
by Varteks

BOROVO

IMPRESSUM

Izdavač

Zagrebačka filharmonija
Trg Stjepana Radića 4,
pp 909, 10000 Zagreb

Telefon: +385 1 6060103

zgfilhar@zgf.hr

www.zgf.hr

Za izdavača

Mirko Boch, ravnatelj

Urednik

Ivan Lozić

Tekst

Inja Jugo

Korektura

Ana Marić

Grafičko oblikovanje

Inno DDB

Tisak

Printera Grupa d.o.o.

Zagrebačka filharmonija zadržava pravo izmjene programa.

*Od ove sezone kupnjom
Večernjeg programa po cijeni od
5 kn podržite svoj Orkestar!*

*Prikupljena sredstva iskoristit
će se u svrhu nabave nove
filharmonijske tube!*

Hvala Vam!

www.zgf.hr

Cijena
publikacije:
5 kn

